

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 694/1
Podgorica, 13.04.2023. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-694 od 15.03.2023. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Prva TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je tokom dječije emisije „Lagalice“ dana 08.03.2023. godine, u terminu od 10-11 sati emitovao logotip sponzora i plasman proizvoda tokom dječije emisije.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja logotipa sponzora odnosno plasmana proizvoda u programu namijenjenom djeci, što je zabranjeno članom 95 stav 7 odnosno 96 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i člana 64 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11).
3. Nalaže se privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Prva TV“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje broj O-TV-K-15.
4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Prva TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru opšteg televizijskog programa 'Prva TV', upozorenje zbog toga što je tokom emisije 'Lagalice', dana 08.03.2023. godine, u terminu od 10-11 sati, emitovao logotip sponzora odnosno plasman proizvoda u dječijoj emisiji“.
5. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 15.03.2023. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), kao emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-694 od 15.03.2023. godine).

Podnosilac prigovora navodi: "Emiter je prekršio Zakon o medijima i Pravilnik o komercijalnim AVM komunikacijama na način što je u dječjoj emisiji 'Lagalice' dana 08.03. u 10:05 h emitovao sponzorsku poruku kompanije 'Dexi Co' što je u suprotnosti sa članom 64 stav 2, obzirom da nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora tokom dječjih, dokumentarnih i vjerskih programa."

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja člana 95 stav 7 i 96 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), člana 45 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, člana 43 stav 1 tačka e), 48 stav 2 i člana 64 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je nakon uvida u snimak emitovanih programskih sadržaja sačinio Nalaz dana 05.04.2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring broj 02-686/1 od 05.04.2023. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona i Pravilnika, Agencija je emiteru dostavila Zahtjev za izjašnjenje i zatražila ga u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-686/2 od 06.04.2023. godine).

Dana 07.04.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-686/3 od 07.04.2023. godine) u kojem navodi da je „emisiju 'Lagalice' ...format koji nije namijenjen isključivo djeci, već i njihovim roditeljima kao i generalno opštoj populaciji, budući da je sam koncept emisije takav da kroz igru i pitalice djeca mogu iskazati svoju kreativnost i duhovitost koja može biti interesantna i široj ciljnoj grupi." Takođe ističe da „budući da se u okviru emisije dodjeljuju nagrade, za potrebe same proizvodnje emisije potrebno je bilo pronaći i sponzora koji će učestvovati u produkciji, ali se ni u jednoj epizodi eksplicitno ne prikazuje konkretan proizvod niti njegova cijena, niti se mogu dovesti gledaoci u zabludu o tome da je pojedina nagrada koju voditelj uručuje učesnicima ima neku konkretnu cijenu, vrijednost da bi se direktno pozvalo na kupovinu." Po mišljenju emitera, s obzirom da se „radi o kupljenom formatu, ... nije u obavezi da emituje grafičke bilborde prije i poslije emisije o sponzoru (jer su emisije isporučene od strane dobavljača kao takve niti u Crnoj Gori postoji kompanija koja nosi ime DEXI CO KIDS, pa ne postoji novčana ili bilo kakva druga korist za emitera)". Emiter je informisao da će ubuduće „isti biti ...uklonjeni kao i prateći oglasni i samopromotivni blokovi unutar emisije".

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b. Pravilnika).
- Sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva bilo koje učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja audiovizuelnih medijskih usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radio i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ili tuđe ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 stav 1 tač. 17 Zakona i član 4 stav 1 tačka n) Pravilnika).
- Plasman proizvoda je komercijalna audio-vizuelna komunikacija koja se sastoji od isticanja unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) nekog proizvoda, usluge ili njihovog trgovinskog znaka, uz određenu finansijsku ili sličnu naknadu (član 8 stav 1 tačka 18 Zakona).
- Članom 95 stav 7 Zakona i 64 stav 2 Pravilnika je propisano da nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora tokom dječjih, dokumentarnih i vjerskih programa.
- Članom 96 stav 1 Zakona zabranjen je plasman proizvoda. Stavom 2 ovog člana Zakona propisan je set izuzetaka od pomenute zabrane, ali on ne uključuje programe namijenjene djeci.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programa, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 08.03.2023. godine, emitovao je programski sadržaj pod nazivom „Lagalice“ prema rasporedu kako slijedi, uključujući oglasne sadržaje:

Datum	Termin	Početak	Kraj	Trajanje	Opis
08.03.2023.	10-11h	10:01:40	10:29:01	0:24:21	premijera

2. Na početku odnosno na kraju programskog sadržaja, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju plasmana proizvoda (crveni krug sa bijelo ispisanim latiničnim slovima PP), kao i poruka sljedeće sadržine: „Ovaj program sadrži plasman proizvoda“, odnosno na kraju „Ovaj program sadržao je plasman proizvoda“, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
3. U toku emisije, u donjem desnom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija koja upućuje na postojanje plasmana proizvoda (PP).
4. Na početku i na kraju emisije, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju sponzora emisije sljedeće sadržine: „Sponzor emisije: „DEXY CO kids“ (logo kompanije), uz istovremeno čitanje od strane spikera.
5. Emisija „Lagalice“ predstavlja programski sadržaj posvećen djeci i u čijoj realizaciji značajnu ulogu imaju djeca, uzrasta od četiri do osam godina koja daju zanimljive odgovore na pitanja iz svakodnevnog života, što ga svrstava u dječiji program, bez obzira na navode iz izjašnjenja da je „u pitanju format koji nije namijenjena isključivo djeci, već i njihovim roditeljima kao i generalno opštoj populaciji“.
6. Sponzor emisije „DEXY CO kids“ bio je označen na početku i na kraju emitovanog programskog sadržaja grafičkim obavještenjem („Sponzor emisije: „DEXY CO kids“), uz istovremeno čitanje od strane spikera. Pored toga, na početku odnosno na kraju programskog sadržaja, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju plasmana proizvoda.
7. Uvažavajući i izjašnjenje emitera da je „za potrebe same proizvodnje emisije potrebno pronaći i sponzora“, ne može se prenebregnuti činjenica nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora, odnosno plasman proizvoda u programu namijenjenom djeci (član 95 stav 7 odnosno 96 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 64 stav 2 Pravilnika).
8. Uvažavajući izjašnjenje emitera i njegovu riješenost da ubuduće postupa u skladu sa propisima, ne može se prenebregnuti činjenica da je emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama koji su predviđeni u Zakonu i Pravilniku. Činjenica da je emitovao logotip sponzora odnosno plasman proizvoda u dječijoj emisiji, emitera čini odgovornim za kršenje propisanih obaveza.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno izdatom Odobrenju za emitovanje emiter dužan da emituje programske sadržaje u skladu sa Zakonom i standardima o komercijalnim AVM komunikacijama, kao i drugim podzakonskim aktima koje, saglasno Zakonu, donesi Agencija, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem programskih sadržaja prekršio član 95 stav 7 i 96 Zakona i član 64 stav 2 Pravilnika i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 st. 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, u okviru televizijskog programa „Prva TV“, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Pripremila: Zorica Popović

Odobrila: Jadranka Vojvodić

Dostavljeno:

- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva